

ה"ת 74458/01/23 - מרדכי אמסלם נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנצרת

ה"ת 74458-01-23 אמסלם נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

כבוד השופט ראיד עומרי	בפני
מרדכי אמסלם	מבקשים
	נגד
מדינת ישראל	משיבים

החלטה

- מונחת לפניי בקשה להחזרת תפוס, לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) {נוסח חדש}, תשכ"ט-1969.
- ביום 30.01.2023 הוגשה בקשה להשבת רמקולים המשמיעים נעימות שבת ומצלמות אבטחה לרשותו של המבקש, אשר נתפסו על ידי המשטרה ביום 26.01.2023.
- במסגרת הבקשה נטען כי מדובר בצופר שבת אשר מספר רב של צופרים זהים לו נמצאים בכל עיר בכל רחבי הארץ. עוד ציין המבקש כי הרמקולים משמשים אותו להפעלת נעימות שבת אחת לשבוע למשך 2 דקות בודדות.
- לטענתו, במסגרת תיק אחר דומה, המשיבה סגרה את תיק החקירה בהיעדר עבירה פלילית, לטענתו המשיבה ציינה כי לא נאסרה בחוק הפעלת רמקול והשמעת זמירות בטרם כניסת שבת באופן שאינו מפריע לסובבים.
- יתר על כן, ציין המבקש כי מצלמות האבטחה נלקחו ללא קשר לצו החיפוש אשר התקבל.
- מנגד ציינה המשיבה כי הפעלת הצופר מפריע לתושבים במנוחתם וציינה כי בכוונתם להעביר את התיק לתביעות לצורך הגשת כתב אישום. לטענת המשיבה יש להבדיל בין רעש שיוצא מבית פרטי לבין רעש אשר יוצא ממקום תפילה.
- המשיבה הביעה את הסכמתה להחזרת הרמקולים וזאת בתנאי שהמבקש יתחייב לא לבצע שימוש בחפץ עד שיוגש כתב אישום.

המסגרת הנורמטיבית

8. **סעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי(מעצר וחיפוש){נוסח חדש}**, **התשכ"ט-1969** מסדיר את המקור הנורמטיבי לתפיסת חפצים בידי המשטרה וקובע כדלקמן:

9. **"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע העבירה או כאמצעי לביצועה."**

10. דהיינו, כל אחת מן החלופות המעוגנות בהוראת החוק, עשויה לשמש מקור לתפיסת החפץ, וכל חלופה משקפת תכלית מיוחדת וספציפית משלה.

11. לכן נשאלת השאלה, האם התקיימו עקרונות הדין בדבר החזקת החפץ בידי המשטרה?

12. על פניו נדמה כי אכן מתקיים מקור סמכותי להחזקת החפצים בידי המשטרה. המשיבה הצהירה בפניי כי בכונתם להעביר את התיק לתביעות לצורך הגשת כתב אישום, ואף ציינה כי אין מניעה להחזרת התפוסים בתנאי שלא ייעשה בהם שימוש עד בירור הדין בעניינו של המבקש.

13. אולם, קיומה של עילת תפיסת חפץ כדין אינה בהכרח מחייבת המשך ההחזקה בחפץ על ידי המשטרה.

14. **אפנה לסעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי(מעצר וחיפוש){נוסח חדש}, תשכ"ט-1969**, מסדיר את המקור הסמכותי לשחרור תפוסים וקובע כדלקמן:

15. **"על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לעניין מסויים (להלן- שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, שאו שינהגו בו אחרת כפי שיורה בית המשפט- הכל בתנאים שייקבעו בצו."**

דין והכרעה

16. בבואו לדון בבקשה להחזרת תפוס, על בית המשפט לבדוק אם מתקיימת עילה להמשך תפיסת החפץ בידי המשטרה. ואם אכן מתקיימת עילת המשך החזקת החפץ, יש לבדוק אם ניתן להשיג ולהגשים תכלית התפיסה

באמצעות חלופת תפיסה אשר פגיעתה בזכות הקניינית של אדם פחותה יותר. כפי שכבר נפסק ברע"פ 1792/99 אלי גאלי נ' משטרת ישראל. נקבע כדלקמן:

17. "לא ייעלם מעינינו, כי המשך החזקת החפץ שנתפס בידי המשטרה יש בו כדי לפגוע בזכות הקניין של הבעלים מעבר לפגיעה שהייתה בעצם התפיסה ומכאן עשויה שתילמד חובה המוטלת על המשטרה ועל בית-המשפט בתשובתו לביקורת על מעשי המשטרה, לבדוק ולמצוא לא אך אם תפיסת הנכס נעשתה לתכלית ראויה אלא גם אם המשך החזקת הנכס בידי המשטרה אינו פוגע בבעלים במידה העולה על הנדרש".

18. דהיינו, יש לאזן בין הזכות לקניין ומידת הפגיעה בתובע הזכות לבין שיקולים שבאינטרס הציבורי.

19. בבש"פ 342/06 בית המשפט דן בשיקולים והתנאים שבהם ראוי לעשות שימוש בסמכות שחרור התפוסים המעוגנת בסעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי. שם נקבע כי :

20. "בצד זכותו של אדם לחופש אישי עומדת גם זכותו לקניין, המקבלת ביטוי מיוחד במהלך הליך פלילי ביחס לחפצים של חשוד או נאשם (או צד שלישי) הנתפסים ומוחזקים בידי המשטרה בהקשר לחשד לביצוע עבירות. שיקולי האיזון הנדרשים לענין פגיעה בחירות האישית של נחקר או נאשם אינם בהכרח זהים לאלה החלים באשר לפגיעה בזכות הקניין, בשל עוצמתם השונה של זכויות יסוד אלה במידרג זכויות האדם. עם זאת, קווי הבחינה ומסגרת הניתוח החוקתי דומים אלה לאלה, בשל התכלית המשותפת העומדת ביסוד חובת האיזון: להגביל את מידת הפגיעה באדם - הן בגופו והן ברכושו, עד למינימום ההכרחי הנדרש להשגת האינטרס הציבורי. כך הוא לענין מעצר אדם, וכך הוא לענין תפיסת חפצים בטרם נשפט והורשע."

21. החפצים התפוסים נושא בקשה זו משמשים את המבקש להשמעת נעימות שבת פעם בשבוע למשך שתי דקות בודדות בלבד. מצד אחד, ער אני לטענה כי הצופר מפריע במנוחתם של יתר האזרחים.

22. אולם, מצד שני החרמת השימוש ברמקולים המשמשים את המבקש לצורך השמעת נעימות שבת פוגעת בכבוד האדם וחירותו ופרט פוגע בחופש הדת והמצפון של המבקש, סבורני כי במקרים כאלה יש להביע הבנה וסבלנות בכל הנוגע לטקסים דתיים ובפרט כאשר אין בזאת פגיעה ממשית בשלום הציבור וביטחונו. אציין כי המשיבה מחזיקה כדין בחפצים כבר כמה חודשים, אולם טרם הוגש כתב אישום, דבר אשר לעניות דעתי מטה את הכף למסקנה כי יש לשחרר את החפצים לאלתר.

23. לאור כל האמור לעיל, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להתקבל. המשיבה תחזיר את החפצים נשוא בקשה זו למבקש.

ניתנה היום, א' תמוז תשפ"ג, 20 יוני 2023, בהעדר הצדדים.